

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
	Gmina Parysów
1.2	siedzibę jednostki
	Parysów ul. Kościuszki 28
1.3	adres jednostki
	08-441 Parysów, ul. Kościuszki 28
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	podstawowym przedmiotem działalności jednostki jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, zgodnie z zapisem art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506).
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	Sprawozdanie sporządzono za okres od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r.
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
	Wg. załącznika
5.	inne informacje
	brak
II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	wg Załącznika Nr 1 i Załącznika Nr 2
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	brak
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	wg Załącznika Nr 4
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	wg Załącznika Nr 5
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumorzonych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	wg Załącznika Nr 3
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	wg Załącznika Nr 7

1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	wg Załącznika Nr 6
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	wg Załącznika Nr 8
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty: wg Załącznika Nr 9
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
b)	powyżej 3 do 5 lat
c)	powyżej 5 lat
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Nie dotyczy
1.11.	łącną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	wg Załącznika Nr 10
1.12.	łącną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	wg Załącznika Nr 11
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	Nie dotyczy
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	Nie dotyczy
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	8 163,93 zł.
1.16.	inne informacje
	Brak
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	Brak
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	9 100 606,03 zł.
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	Brak

2.4.	informację kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	Brak
2.5.	inne informacje
	Brak
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	Brak

Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych według niżej przedstawionych zasad.

Przy wycenie majątku likwidowanych jednostek lub postawionych w stan likwidacji stosuje się zasady wyceny ustalone w ustawie o rachunkowości dla jednostek kontynuujących działalność, chyba że przepisy dotyczące likwidacji stanowią inaczej.

Środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub JST otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu, mogą być wyceniane w wartości określonej w tej decyzji.

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się (amortyzuje). Odpisy umorzeniowo-amortyzacyjne ustala się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości.

Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym dla osób prawnych, tj. o wartości jednostkowej powyżej 10 000,00 zł i okresie używania dłuższym niż rok podlegają finansowaniu ze środków majątkowych.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja”.

Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące oraz stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów o wartości początkowej niższej od wymienionej w ustawie o podatku dochodowym dla osób prawnych, a także będące pomocami dydaktycznymi albo ich nieodłącznymi częściami: traktuje się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzane są w 100% w dniu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii” ujmując się je tylko w ewidencji ilościowej, spisując w koszty działalności operacyjnej pod datą zapłaty.

Ewidencja szczegółowa dla objętych ewidencją księgową wartości niematerialnych i prawnych powinna umożliwić ustalenie umorzenia oddzielnie dla poszczególnych podstawowych i oddzielnie dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.

Wartości niematerialne i prawne nie podlegają ulepszeniu, co oznacza, że nie można zwiększyć ich wartości początkowej.

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują:

- a) podstawowe środki trwałe – ewidencjonowane na koncie 011 „Środki trwałe”,
- b) pozostałe środki trwałe – ewidencjonowane na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”,
- c) inwestycje – ewidencjonowane na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”.

Środki trwałe to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości oraz środki trwałe stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego Gminy Parysów, w stosunku do których jednostka sprawuje uprawnienia właścicielskie, niezależnie od sposobu ich wykorzystania.

Środki trwałe obejmują w szczególności:

- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu),
- budynki,
- budowle,
- maszyny i urządzenia,
- środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Do środków trwałych jednostki zalicza się także obce środki trwałe znajdujące się w jej użytkowaniu na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, jeśli występuje ona jako „korzystający”.

Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

1. w przypadku zakupu - według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości,
2. w przypadku wytworzenia we własnym zakresie - według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia - według wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę,
3. w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji - według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej, w przypadku spadku lub darowizny - według wartości godziwej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu,
4. w przypadku spadku lub darowizny - według wartości określonej w umowie o przekazaniu lub w przypadku jej braku według wartości godziwej z dnia otrzymania,
5. w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego - w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu,
6. w przypadku otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego - w wysokości wynikającej z dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka.

Na dzień bilansowy środki trwałe (z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza) wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy. Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na:

1. podstawowe środki trwałe na koncie 011 „Środki trwałe”,
2. pozostałe środki trwałe na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”,
3. środki trwałe w budowie na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”.

Podstawowe środki trwałe finansuje się ze środków na inwestycje w rozumieniu ustawy

o finansach publicznych i wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 lutego 2014 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053). Umarzane są (z wyjątkiem gruntów) stopniowo na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Stawki amortyzacji zostały przyjęte te same co w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych ponieważ nasze kalkulacje dotyczące użytkowania środków trwałych nie odbiegały znacząco od okresów użytkowania podanych w ustawie o podatku dochodowym osób prawnych. Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od: miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec roku.

W jednostce przyjęto metodę liniową amortyzacji dla wszystkich środków trwałych.

Dla żadnych środków trwałych nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz jednostki w zakresie aktywów trwałych.

Na potrzeby wyceny bilansowej wartość gruntów nie podlega aktualizacji.

Pozostałe środki trwałe to środki trwałe, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (za wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje).

Pozostałe środki trwałe:

Pozostałe środki trwałe to środki trwałe wymienione w § 6 ust. 3 „rozporządzenia”, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje).

Pozostałe środki trwałe – w ewidencji ilościowo – wartościowej ujmowane będą wyłącznie: sprzęt komputerowy, sprzęt audiowizualny, telefony komórkowe.

Pozostałe środki, spełniające definicję pozostałych środków trwałych ujmowane będą wyłącznie w ewidencji ilościowej.

Umorzenie tych środków następuje jednorazowo w momencie przyjęcia ich do użytkowania.

Pozostałe środki trwałe o charakterze wyposażenia stanowiące drobny sprzęt, nie podlegają ewidencji ani ilościowej, ani wartościowej. Są to w szczególności:

- rękawice robocze, wydawane pracownikom przy pracach fizycznych,
- sprzęt gospodarczy do utrzymania czystości pomieszczeń i utrzymania higieny, np. wiadra, szczotki, miski, wycieraczki, ręczniki, ścierki,
- sprzęt typu kuchennego: szklanki, kieliszki, filiżanki, talerze, noże, widelce, obrusy, serwetki,
- sprzęt biurowy: dziurkacze, zszywacze, popielniczki, noże do papieru, nożyczki, firany, zasłony, tablice, mapy,
- sprzęt przeciwpożarowy, np. gaśnice,
- chodniki, lampy wiszące, karnisze, lustra, itp.

Inwestycje (środki trwałe w budowie) to koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów zliczone do dnia bilansowego lub do dnia zakończenia inwestycji, w tym również:

- nie podlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy,
- koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu,

- opłaty notarialne, sądowe itp.,
- odszkodowania dla osób fizycznych i prawnych wynikłe do zakończenia budowy.

Do kosztów wytworzenia podstawowych środków trwałych nie zalicza się kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów poniesionych przed udzieleniem zamówień związanych z realizowaną inwestycją, tj. kosztów przetargów, ogłoszeń i innych.

W jednostkach budżetowych do kosztów inwestycji zalicza się w szczególności następujące koszty:

- dokumentacji projektowej
- nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową
- badań geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu
- przygotowania terenu pod budowę, pomniejszone o zyski ze sprzedaży zlikwidowanych na nim obiektów
- opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy
- założenia stref ochronnych i zieleni
- nadzoru autorskiego i inwestorskiego
- ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy
- sprzątania obiektów poprzedzającego oddanie do użytkowania
- inne koszty bezpośrednio związane z budową.

Odpis zaniechanych inwestycji w koszty dokonuje się na podstawie decyzji kierownika.

Należności długoterminowe to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego. Wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty, a więc łącznie z należnymi odsetkami, pomniejszonej o ewentualne odpisy aktualizujące ich wartość (zasada ostrożności) zgodnie z art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Długoterminowe aktywa finansowe to aktywa finansowe (rozumiane zgodnie z ustawą o rachunkowości jako inwestycje długoterminowe). Obejmują w szczególności:

- akcje i udziały w obcych podmiotach gospodarczych,
- akcje i inne długoterminowe papiery wartościowe traktowane jako lokaty długoterminowe. Na dzień przyjęcia do ewidencji wyceniane są w cenie nabycia lub cenie zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia transakcji nie są istotne.

Na dzień bilansowy udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje długoterminowe wyceniane są:

- w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- wartości godziwej,
- cenie rynkowej, będącej wynikiem przeszacowania ceny nabycia.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić ustalenie wartości bilansowej (netto) poszczególnych rodzajów długoterminowych aktywów finansowych.

Mienie zlikwidowanych jednostek to rzeczowe składniki majątkowe faktycznie przejęte przez jednostkę budżetową (organ założycielski lub nadzorujący) po zlikwidowanym przedsiębiorstwie

państwowym, komunalnym lub innej podległej jednostce, także jednostce budżetowej, do czasu podjęcia decyzji przez organ stanowiący j.s.t. o ich przeznaczeniu. Nie dotyczy to mienia po zlikwidowanych jednostkach, które kontynuują działalność. Składniki takiego mienia ujmowane są na koncie 015 „Mienie zlikwidowanych jednostek” według wartości netto wynikającej z bilansu zamknięcia zlikwidowanego podmiotu i załączników do bilansu. Rozchodowane są według wartości określonej w:

- decyzji/umowie o przekazaniu innym podmiotom,
- decyzji o przyjęciu do środków trwałych jednostki,
- dokumencie sprzedaży,
- dokumencie o likwidacji składników mienia.

Ewidencja analityczna mienia prowadzona jest w postaci specyfikacji majątku ujętego w bilansie zlikwidowanego podmiotu wraz z załącznikami.

Zapasy obejmują materiały.

Materiały wycenia się w cenach ewidencyjnych równych cenom nabycia lub zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości. W jednostce wycenia się je w cenach zakupu. Jednostka prowadzi ewidencję obrotu materiałowego. Na podstawie spisu z natury ustalana jest wartość niezużytych materiałów w cenie zakupu, którą uzgadnia się z kontem 310 „Materiały”.

Stan i wartość zapasów materiałów ustala się metodą FIFO, czyli: pierwsze przyszło – pierwsze wyszło; rozchód składnika aktywów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które jednostka najwcześniej nabyła (art. 34 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości),

Należności krótkoterminowe to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku od dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem VAT, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tj. w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących dotyczących należności wątpliwych (art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Odpisy aktualizujące należności generalnie tworzone są na podstawie ustawy o rachunkowości, z wyjątkiem odpisów aktualizujących wartość należności funduszy utworzonych na podstawie ustaw, które obciążają te fundusze.

Odpisy aktualizujące wartość należności tworzy się nie później niż na dzień bilansowy.

Jednostka tworzy odpisy aktualizujące należności uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty zgodnie z art. 35b ust.1 ustawy o rachunkowości. Należności aktualizuje się najczęściej metodą identyfikacji poszczególnych należności jak również metodą wiekowania należności.

Przy ocenie, czy należy dokonać odpisu aktualizującego metodą identyfikacji bierze się pod uwagę:

- a) przyczyny zwłoki w zapłacie,
- b) czas zalegania kontrahenta z zapłatą,
- c) wyniki monitów,
- d) sytuację płatniczą kontrahenta,
- e) posiadane zabezpieczenia należności.

Aktualizacja w drodze indywidualnej oceny każdego dłużnika przeprowadzana jest przez poszczególnych pracowników prowadzących ewidencję analityczną na podstawie dokumentów źródłowych. Pracownicy sporządzają zestawienie dłużników z podaniem nr ewidencyjnego dłużnika oraz kwoty proponowanego odpisu aktualizującego wraz z krótkim uzasadnieniem powołując się na stosowne dokumenty, a następnie przedstawiając je do zatwierdzenia kierownikowi jednostki i głównemu księgowemu.

W jednostce samorządu terytorialnego występuje duża nieściągalność należności od dłużników alimentacyjnych.

W przypadku należności przeterminowanych, o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności stosuje się metodę wiekowania należności, gdzie wielkość odpisu aktualizującego należności uzależniona jest od okresu ich przeterminowania – przyjmuje się, że im jest starsza należność, tym większe istnieje prawdopodobieństwo, że nie zostanie ona ściągnięta przez jednostkę. Przy tej metodzie określono procentowy wskaźnik ryzyka nieściągalności w poszczególnych grupach:

- należności przeterminowane do 6 m-cy – bez odpisu aktualizującego,
- należności przeterminowane od 6 m-cy do roku – odpis w wysokości 25 %,
- należności przeterminowanych od roku do 2 lat – odpis w wysokości 50 %,
- należności przeterminowanych powyżej 2 lat – odpis w wysokości 100 %.

Jeżeli w ramach egzekucji administracyjnej zostanie ustalone, że od pewnej grupy nie można wyegzekwować należności, to dla tej grupy dłużników jednostka dokonuje 100 % odpisu aktualizującego należności, przy czym nie obejmuje się pełnym odpisem (100%) takiego dłużnika, od którego spływają środki.

W ewidencji księgowej odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych (konto 761) lub kosztów finansowych (konto 751) – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość. Natomiast należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych (konto 761) lub kosztów finansowych (konto 751) w celu zapewnienia właściwego ustalenia wyniku finansowego.

Odsetki od należności, w tym również te, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Umarzanie należności dokonuje się zgodnie z uchwałą Rady Gminy w sprawie zasad i trybu udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa, przypadających Gminie Parysów lub jej jednostkom organizacyjnym.

Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej. Walutę obcą na dzień bilansowy wycenia się według kursu średniego danej waluty ustalonego przez Prezesa NBP na ten dzień. W ciągu roku operacje sprzedaży i kupna walut oraz operacje zapłaty należności lub zobowiązań wycenia się po kursie kupna lub sprzedaży banku, z którego usług korzysta jednostka, lub według kursu waluty wynikającego z obowiązującego jednostkę dokumentu.

Krótkoterminowe papiery wartościowe to aktywa finansowe nabyte w celu odsprzedaży lub których termin wykupu jest krótszy od jednego roku od dnia bilansowego (np. akcje obce, obligacje obce, bony skarbowe i inne dłużne papiery wartościowe, m.in. weksle o terminie wykupu powyżej 3 miesięcy, a krótszym od 1 roku). Krótkoterminowe papiery wartościowe wycenia się na dzień bilansowy w cenie nabycia lub cenie rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa.

Otrzymane darowizny w postaci rzeczowych składników aktywów obrotowych wycenia się w kwocie nie wyższej od ich cen rynkowych w momencie otrzymania.

Nadwyżki/niedobory inwentaryzacyjne składników majątkowych należy powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ustalone różnice między stanem wykazany w księgach rachunkowych a ich stanem rzeczowym należy rozliczyć w księgach roku obrotowego którego dotyczy inwentaryzacja w ustawowo ustalonym terminie.

Przychody Urzędu Gminy obejmują dochody jednostki samorządu terytorialnego nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych. Księgowanie następuje na podstawie wyciągów bankowych w dniu dokonania operacji.

Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów to koszty już poniesione, ale dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych. Ich wycena bilansowa przebiega na poziomie wartości nominalnej.

Przedmiotem rozliczeń kosztów czynnych mogą być:

- koszty czynszów i dzierżawy płaconych z góry,
- koszty energii opłaconej z góry.
- koszty ubezpieczeń majątkowych.
- koszty opłat za wieczyste użytkowanie gruntów,
- podatek od nieruchomości.

W jednostce rozliczenia międzyokresowe czynne nie występują, ponieważ mają nieistotną wartość i dlatego nie są rozliczane w czasie, lecz od razu powiększają koszty działalności. Zobowiązania z tytułu dostaw wycenia w kwocie wymagającej zapłaty, czyli łącznie z odsetkami naliczonymi na podstawie not odsetkowych otrzymanych od kontrahentów.

Zobowiązania finansowe w wartości emisyjnej powiększonej o narosłe kwoty z tytułu oprocentowania.

Rezerwy w jednostce występują w postaci rezerw tworzonych na pewne lub o dużym prawdopodobieństwie przyszłe zobowiązania zgodnie z art. 35d ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Rezerwy tworzy się również w momencie przeznaczenia środków dochodów własnych jednostki budżetowej na dofinansowanie lub sfinansowanie inwestycji (środków trwałych w budowie).

Rozliczenia międzyokresowe bierne to rezerwy na koszty przyszłych okresów.

W jednostce rozliczenia międzyokresowe bierne nie występują, mają nieistotną wartość i dlatego nie są tworzone.

Przychody przyszłych okresów to przychody, które występują w jednostce z tytułu:

- długoterminowych należności z tytułu dochodów budżetowych, należnych kar umownych oraz kwot podwyższających należności i roszczenia objęte odpisem aktualizującym

INFORMACJA DODATKOWA

Gminy Parysów

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

1. Gmina Parysów

ul. Kościuszki 28

08-441 Parysów

2. Podstawowym przedmiotem działalności jednostki jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy:

a) z zakresu usług edukacyjnych i wychowawczych;

b) z zakresu pomocy rodzinom i osobom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, wspieranie rodzin i osób w zaspokajaniu ich podstawowych potrzeb, wspieranie rodziny;

c) z zakresu usług administracyjnych świadczonych dla ludności oraz usług z art. 7 ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.).

3. Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za 2025 rok.

4. Sprawozdanie finansowe obejmuje łączne dane 4 jednostek budżetowych

5. Aktywa i pasywa wyceniono według zasad określonych w ustawie o rachunkowości z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia w sprawie planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z tym, że:

- Aktywa i pasywa wycenia się na koniec roku obrotowego

- Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne – według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,

- Środki trwałe w budowie – w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonym o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,

- Rzeczowe składniki majątku obrotowego wycenia się na dzień bilansowy według ich wartości wynikających z ewidencji,

- Środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu, wycenia się w wartości określonej w tej decyzji,

- Środki pieniężne na rachunkach bankowych i w gotówce – według wartości nominalnej,

- Zobowiązania – w kwocie wymaganej zapłaty,

- Należności – w kwocie wymaganej zapłaty,

- Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje, przy zastosowaniu

stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych,

- Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne amortyzowane są i umarzane jednorazowo na okres całego roku pod datą 31 grudnia,

- Odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środka trwałego i wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się drogą systematycznego, planowego rozłożenia jego wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w pierwszym dniu miesiąca po miesiącu przyjęcia środka trwałego lub wartości niematerialnych i prawnych do używania, a jej zakończenie – w ostatnim dniu miesiąca w którym nastąpiło zrównanie wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenia go do likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru,

- Od ujawnionych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, nieobjętych dotychczas ewidencją, amortyzację rozpoczyna się od miesiąca następującego po miesiącu, w którym środki te zostały wprowadzone do ewidencji,

- Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej przekraczającej kwotę 10 000,00 zł brutto umarza się metodą liniową zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości, według stawek ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych,

- Jednakowe odpisy amortyzacyjne dokonywane są rocznie zgodnie z tabelami amortyzacji – proporcjonalnie do czasu użytkowania środka trwałego i wartości niematerialnych i prawnych,

- Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania lub bezpośrednio po zakupie, umarza się:

- książki i inne zbiory biblioteczne,
- odzież i umundurowanie,
- meble i dywany,
- pozostałe środki trwałe (wyposażenie) oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania (obecnie jest to kwota 10 000,00 zł brutto),

- Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, a w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny – jego wyceny dokonuje się według cen sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.

II. Dodatkowe informacje i objaśnienia

1. Zmiany stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych

Zmiany stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych

Załącznik 1

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Wartość początkowa - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej:			Ogółem zwiększenie wartości początkowej (4+5+6)	Zmniejszenie wartości początkowej			Ogółem zmniejszenie wartości początkowej (8+9+10)	Wartość końcowa - stan na koniec roku obrotowego (3+7-11)
			aktualizacja	przychody (nabycie)	przemieszczenie		zbycie	likwidacja	inne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.1.	Licencje na użytkowanie programów komputerowych	648 212.66									648 212.66
1.2.	Pozostałe wartości niematerialne i prawne										
I.	Razem wartości niematerialne i prawne	648 212.66									648 212.66
2.1.	Grunty	37 978 689.16		746 309.45		746 309.45	50.00			50.00	38 724 948.61
2.1.1.	Grunty stanowiące własność jst, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom	60.00									60.00
2.2.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	50 881 691,81		3 728 204,90		3 728 204,90			81 073.76	81 073.76	54 528 822,95
2.3.	Urządzenia techniczne i maszyny	742 428,62		46 200,00		46 200,00					788 628,62
2.4.	Środki transportu	2 634 389.80		135 080.00		135 080.00		43 698.50		43 698.50	2 725 771.30
2.5.	Inne środki trwałe	952 252,02		47 500.00		47 500.00			17 000.00	17 000.00	982 752,02
2.	Razem środki trwałe	93 189 451,41		4 703 294,35		4 703 294,35	50.00	43 698.50	98 073.76	141 822.26	97 750 923,50
3.	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	1 460 531.65		3 363 386.53		3 363 386.53			4 387 972.59	4 387 972.59	435 945.59
4.	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)										
II.	Razem rzeczowe aktywa trwałe (2+3+4)	94 649 983,06		8 066 680,88		8 066 680,88	50.00	43 698.50	4 486 046.35	4 529 794.85	98 186 869,09

Zmiana stanu amortyzacji/umorzenia wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników majątku trwałego

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Umorzenie - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie w ciągu roku obrotowego			Ogółem zwiększenie wartości umorzenia (4+5+6)	Zmniejszenie w ciągu roku obrotowego			Ogółem zmniejszenia wartości umorzenia (8+9+10)	Umorzenie - stan na koniec roku obrotowego (3+7-11)	Wartość netto składników aktywów	
			aktualizacja	amortyzacja/ umorzenie za rok obrotowy	inne		dotyczące zbycia składników	dotyczące zlikwidowanych składników	inne			stan na początek roku obrotowego	stan na koniec roku obrotowego
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.1.	Licencje na użytkowanie programów komputerowych	272 262.48		151 182.17		151 182.17					423 444.65	375 950.18	224 768.01
1.2.	Pozostałe wartości niematerialne i prawne										0.00	0.00	0.00
I.	Razem wartości niematerialne i prawne	272 262.48		151 182.17		151 182.17					423 444.65	375 950.18	224 768.01
2.1.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	17 103 184,43		1 658 644,59		1 658 644,59					18 761 829,02	33 778 507,38	35 766 993,93
2.2.	Środki transportu	1 069 318.40		190 376.04		190 376.04					1 259 694.44	1 565 071.40	1 466 076.86
2.3.	Inne środki trwałe	1 447 080,86		63 121,11		63 121,11					1 510 201,97	247 599,78	261 178,67
2.4.	Grunty											37 978 689.16	38 724 948.61
2.	Razem środki trwałe	19 619 583,69		1 912 141,74		1 912 141,74					21 531 725,43	73 569 867,72	76 219 198,07
3.	Środki trwałe w budowie												
4.	Zaliczki na środki trwałe												
II.	Razem rzeczowe aktywa trwałe (2+3+4+5)	19 619 583,69		1 912 141,74		1 912 141,74					21 531 725,43	73 569 867,72	76 219 198,07

Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu

Lp.	Grupa według KŚT	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (3+4-5)
			zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty	0.00			0.00
2.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej				
3.	Urządzenia techniczne i maszyny				
4.	Środki transportu				
5.	Inne środki trwałe				
Razem		0.00			0.00

Odpisy aktualizacyjne wartości aktywów trwałych

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według bilansu	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana w trakcie okresu		Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6
1.	Wartości niematerialne i prawne				
2.	Środki trwałe				
3.	Środki trwałe w budowie (inwestycje)				
4.	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)				
5.1.	Akcje i udziały				
5.2.	Inne papiery wartościowe				
5.3.	Inne długoterminowe aktywa finansowe				
5.	Razem długoterminowe aktywa finansowe				
6.	Ogółem (1+2+3+4+5)				

Grunty w wieczystym użytkowaniu
--

Lp.	Treść (nr działki, lokalizacja)	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (4+5-6)
				zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6	7
1.	dz.nr 237/2 - Wola Starogrodzka	Powierzchnia (m ²)	0,85ha	0	0	0,85ha
		Wartość (zł)	2000.00	0	0	2000.00

Stan odpisów aktualizujących wartości należności

Lp.	Grupa należności	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana w trakcie roku obrotowego:			Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	wykorzystanie	uznanie za zbędne	
1	2	3	4	5	6	7
1.	z tyt. towarów i usług	0	0	0	0	0
2.	należności podatkowych	640 625,31	5 026,83	0	0	645 652,14
3.	Należności z tyt. FA - BG	429 606,65	16 330,64	0	0	445 937,29
4.	Należności z tyt. FA - BP	1 259 656,82	84 808,60	0	0	1 344 465,42
5.	Należności z tyt. ZA - BP	39 420,97	0	0	0	39 420,97
6.	Należności z tyt. ZA - BG	39 421,03	0	0	0	39 421,03
		2 408 730,78	106 166,07	0	0	2 514 896,85

Liczba i wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji, udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego		Zwiększenia		Zmniejszenia		Stan na koniec roku obrotowego	
		ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Akcje								
1.1.									
1.2.									
2.	Udziały								
2.1.									
2.2.									
3.	Dłużne papiery wartościowe								
3.1.									
3.2.									
4.	Inne papiery wartościowe								
4.1.									
4.2.									
Razem		0	0	0	0	0	0	0	0

Informacje o stanie rezerw

Lp.	Wyszczególnienie (rodzaj rezerw według celu utworzenia)	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia	Zmniejszenia			Stan na koniec roku obrotowego
				wykorzystanie	rozwiązanie	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.							
2.							
3.							
Razem		0	0	0	0	0	0

Podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego przewidywanym umową lub wynikających z innego tytułu prawnego, okresie spłaty

Lp.	Wyszczególnienie (zobowiązania według pozycji bilansu)	Okres wymagalności			Razem
		powyżej 1 roku do 3 lat	powyżej 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	
		koniec roku obrotowego	koniec roku obrotowego	koniec roku obrotowego	koniec roku obrotowego
1	2	4	6	8	10
1.	Kredyty i pożyczki	3 600 000	3 200 000	4 600 000	11 400 000
Razem		3 600 000	3 200 000	4 600 000	11 400 000

<p>Łączna kwota zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy zabezpieczeń</p>
--

Lp.	Wyszczególnienie (rodzaj zobowiązania)	Kwota zobowiązania	Wyszczególnienie (forma i charakter zabezpieczenia)	Kwota zabezpieczenia
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				
Razem		0	0	0

Zobowiązania warunkowe na dzień bilansowy
--

Lp.	Wyszczególnienie (rodzaj zobowiązania warunkowego)	Kwota zobowiązania warunkowego *	Wyszczególnienie (forma i charakter zabezpieczenia zobowiązania warunkowego)	Kwota zabezpieczenia
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				
Razem		0	0	0

*- w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych niewykazanych w bilansie